

נחלת אבותינו

חריש

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

בית הכנסת הבלדי "עץ חיים"

פרשת נשא וחג השבועות

ה'תשפ"ב - בשל"ג

הלכות

אין לך אדם שאין לו שע"ה

סימן י"ד - הלכות הפסקות בקריית שמע וברכותיה

(א) קרית שמע, ושלוש ברכותיה שהן יוצר אור, אהבת עולם, אמת ויציב, הן חמורים יותר מהזמירות (כנזכר לעיל סימן י"ב סעיף ה'). והן נחלקים לפרקים. ואלו הן בין הפרקים. בין יוצר המאורות, לאהבת עולם. בין הבחור בעמו ישראל באהבה, לשמע ישראל. בין ובשעריך, לזהיה אם שמוע. בין על הארץ, לויאמר. וכיוצא בזה בערבית קרית שמע וארבע ברכותיה, שהן מעריב ערבים, אהבת עולם, אמת ואמונה, והשכיבנו: (ב) בין הפרקים מותר לענות אמן, על כל ברכה שהוא שומע, וכלשכן שמותר לענות לקדושה ולקדיש ולברכו. אבל ברוך הוא וברוך שמו, לא יאמר. וגם אם שומע שהקהל אומרים קרית שמע, לא יאמר עמהם את הפסוק שמע ישראל, אלא יאמר התיבות שהוא אומר באופן שיהא נראה כאילו קורא עמהם, כמבואר לעיל סימן י"ב סעיף ה'. ואם נצרך לנקביו, יטול ידיו אבל לא יברך אשר יצר עד אחר התפילה: (ג) באמצע הפרק, אסור לענות אמן על כל ברכה. ובקדיש יאמר, אמן יהא שמיה וכו' ולעלמי עלמאי (יתבר). וכן כשאומר השליח ציבור דאמירן בעלמא ואמרו אמן, יענה אמן. אבל שאר אמנים שבקדיש, לא יענה, שאינם מעיקר הקדיש. ובקדושה יאמר עם הקהל קדוש קדוש וגו' כל הארץ כבודו, וישתוק. וכן ברוך כבוד י"י ממקומו. אבל ימלוך וגו' לא יאמר, שאינו מעיקר הקדושה. ואם שומע ברכו, בין מן השליח ציבור בין מן העולה לתורה, עונה ברוך י"י המבורך לעולם ועד, וגם אמן אחר ברכת העולה. ואם הקהל אומרים מודים, ישחה גס"כן ויאמר מודים אנחנו לך, ולא יוטר: (ד) דברים אלו שאמרנו שמותר להפסיק להם באמצע הפרק, אם הוא בברכות, יכוין שיהא ההפסק היכא דסליק עינינא. ואם הוא בקרית שמע, יכוין שיהא ההפסק בין פסוק לפסוק. אך אם איאפשר, מותר להפסיק אפילו באמצע הפסוק, ויחזור אחר כך מתחילת הפסוק:

מתוך שו"ע המקוצר של מרן הגאון רבינו יצחק רצאבי שליט"א פוסק עדת תימן

(ה) מה שאמרנו שמותר להפסיק באמצע הפרק לדברים הנזכרים לעיל, היינו חוץ מפסוק שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כי בהם אסור להפסיק בשום אופן ואפילו המלך שואל בשלומו לא יפסיק להשיבו, זולת מפני מי שירא שמא יהרגנו. ובין אני י"י אלהיכם לאמת ויציב, גס"כן לא יפסיק כלל, משום דכתיב בקרא וי"י אלהים אמת, לכך אין מפסיקין בין אלהיכם לאמת. ואחר כך יכול להפסיק, כמו במקום אחר באמצע הפרק: (ו) השומע רעמים או רואה ברקים, נכון שלא יפסיק לברך, ואפילו בין הפרקים. ואפשר שמותר למורה הוראה לענות לשאלת איסור והיתר וכיו"ב בין הפרקים, כשהעניין נחוץ לשעתו או כשהשואל נחפז, אם אי אפשר לענות ברמז או בכתב:

סימן ט"ו - הלכות קריית שמע

(א) התחלת זמן קרית שמע של שחרית, הוא כמו זמן תפילין (כדלעיל סימן ט' סעיף ג'). ונמשך זמנה עד סוף שלוש שעות זמניות שהוא רביע היום, בין שהיום ארוך בין שהוא קצר. ונחשב היום מן עלות השחר עד צאת הכוכבים. ומצוה מן המובחר לקרותה כמו התיקין (פירוש, המחבבים את המצוות) שהיו מכוונים לקרותה מעט קודם הנץ החמה, כדי שיסיימו את קרית שמע וברכותיה עם הנץ החמה, ולסמוך לה את התפילה. ומי שיוכל לכוון לעשות כן, שכרו מרובה מאד. ועל כל פנים צריכים לזהר מאד, בפרט בימות הקיץ, שהיום ארוך, שלא לאחר הזמן מרביעית היום. ומכל מקום בדיעבד אם עבר הזמן, מותר לקרות קרית שמע עם ברכותיה עד סוף שעה רביעית שהוא שלישי היום. אבל לאחר שלישי היום, דעת מרן השלחן ערוך שאסור לומר הברכות, אלא אומר קרית שמע לבד ואפילו כל היום. אבל דעת רבינו הרמב"ם שיכול לומר גם הברכות כל היום (ועיין לקמן סימן י"ט סעיף ג'), ובחלק יורה דעה הלכות אונן סימן קע"ח סעיף ז):

כניסת השבת: 19:15

צאת החג: 20:16

פעילויות העמותה

כולל אברכים "פרי צדיק" בראשות הרה"ג משה רצאבי שליט"א

הפעלת 2 בתי כנסת "עץ חיים" נוסח בלדי "שתילי זתים" נוסח שאמי

שיעורי תורה דף היומי, הלכה ואגדה

"פירות מתוקים" - לימוד אישי עם תלמידי חריש

פעילויות והפעלות לילדים

"אבות ובנים"

"אמהות ובנות"

עלוני "נחלת אבותינו"

דבר המערכת

חג השבועות

בחג השבועות עם ישראל קיבל את התורה. אבל לא רק קיבל אותה אז, כידוע מובא בספרים בקדושים, שבכל שנה ושנה עולה ומתעורר האור של חג מתן תורתנו. ואדם יכול לזכות לקבל את התורה.

זה לא חייב להיות בקולות וברקים. אדם יכול פשוט להצטרף לשיעור תורה, דף היומי, הלכה, וכדו'. אבל לנצל את היום הקדוש הזה, כדי לבחון, מה עוד אני יכול לעשות כדי לקבל את התורה.

ואז, אדם רואה שאפשר לצאת לחירות... לשעה יומית של שמחת הנפש, בה לא צריך לענות להודעות שלא נגמרות... בה עולים ומתעלים... אשרי מי שיתפוס את הרגע, ויקבל עליו את התורה.

אשר שלח את אלו נתנאל אלישיב, עורך ראשי

הליכות תימא

הפוגש חבירו בימים טובים: פסח, שבועות, סוכות וגם בחוה"מ

המשך הלכות בורר
פרק שבעה עשר
דיני סינון וברירה במשקין (המשך)

הרה"ג משה רצאבי שליט"א
ראש הכולל "פרי צדיק"

מן היין הנשאר בלוע בשמרים, הואיל והמים שנותן צלולים הם ואין בהם דבר שצריך לברר מהם:

ליתן מים על שמרים שבחבית

(טו) וכן מותר ליתן בשבת מים על גבי שמרים שנשתיירו בחבית, כדי שיקלטו המים ריח וטעם היין, ואחר ששוהים מעט מוציאים אותם בשבת ושותים אותם:

לברור מתוך משקה זבוב וכיוצא בו שנפל לכוס

(טז) כל דבר הצף על פני המים אין בהוצאתו מהמים איסור משום בורר. שאין ברירה אלא בדבר שהוא מעורב ומשוקע בו וצריך לפשפש אחריו לבררו, אבל כשהוא צף על פניו, כבר ברור ועומד הוא ולא שייך בו שם ברירה:

ולכן זבוב או יתוש או נמלה שנפלו לתוך הכוס שיש בו משקה, מותר להסירם, ואף אם אינו מוציא עמהם משקה. וכן מותר להוציא שְׁעָרָה מן החֶלֶב. וכן כל כיוצא בזה. ואפילו אם נפלו לתוך הכוס הרבה יתושים או נמלים או תולעים או קסמים דקים וכל כיוצא בהם, מותר להסירם:

ומכל מקום גם בדברים הצפים, לא יסירם אלא בידו או על ידי כף וכדומה, אבל לא יסנו את המים דרך מסננת, ואף לא על ידי חתיכת בד וכיוצא בו, משום בורר. אלא אם כן הוא מסנון בשעת השתייה עצמה כדלעיל בסוף פרק י"ד:

לסנון לקטן מרק צלול לתוך הצלחת

(יט) מן האמור למדנו שמי שרוצה לשתות מרק צלול בלבד בלי חתיכות ירק ובצלים וכיוצא בהם הנמצאים במרק, וכמו שמצוי אצל קטנים, אסור להוציא בכף מהקדירה ולסנון לו מהכף דרך מסננת לתוך הצלחת כדי שישפך לו מרק בלבד, שזהו בורר. ויכול להוציא לו מרק בלבד על ידי שיצמיד את מכסה הקדירה לכלי וכדומה, וכדרך שנתבאר לעיל בפרק ט"ו סעיף ג':

ביצים במים, מלפפונים בחומץ, זתים כבושים, קוביות קרח (כ) ביצים הנתונים בתוך מים בקערה, מלפפונים בחומץ, זתים כבושים במים, קוביות קרח בכלי עם מים וכיוצא בהם, כיון שהם דברים גדולים וניכרים ואין צורך לפשפש ולתור אחריהם, אין בהם דין בורר כלל, ומותר להוציאם מן המים, או לערות מהם את המים. ומותר גם להניח חתיכת בד וכדומה על פי הכלי כשמערה את המים כדי שלא יפול עמהם האוכל, בין אם הם צפים בין אם הם משוקעים בתוך המים:

מסננת בברז מים
(י) מותר להשתמש בשבת בברז מים שמורכב בפיו מסננת, וכמו שהוא בכל הברזים שבזמנינו. ואין לחוש בהם לאיסור בורר, כיון שהמים ראויים לשתייה גם בלא הסינון. ועוד שאין הברז נחשב כלי המיוחד לברירה ואין פתיחת הברז דרך מלאכה. ולכן גם מי שהוא אסטניס ואינו שותה אלא מים מסוננים אלו, הרי זה מותר. [ואם נפלה המסננת, אסור להחזירה למקומה בשבת משום איסור בונה, כדלהלן בדיני מלאכת בונה]:

מערכת לטיהור מים, מכשירי "מיני בר"

(יא) כמו כן מותר להשתמש בשבת, וכל שכן ביום טוב, בברז קטן המיוחד לשתייה, שהמים שבו עוברים דרך מערכת סינון מיוחדת הקבועה מתחת לכיור. ואף על פי שנתברר שלאחר כמה חדשים מתקבץ בתוך מערכת הסינון עצמה לכלוך הרבה עד שהמים העוברים מהצינור הראשי ונכנסים לשם נעכרים מאוד תכף בכניסתם לשם ואחר כך הם חוזרים ומסתננים, מן הדין אין לחוש בכך משום בורר [שכיון שהדרך להוציא מים מברז זה בכל עת לצורך שתייה לאלתר אין זה נחשב דרך מלאכה לענין בורר אלא דרך שתייה, ועוד שאין בפסולת שם ממש, ומעוד טעמים]:

וכן הדין במכשירי "מיניבר" להוצאת מים קרים או חמים [באופן שאין חשש לאיסור ביטול על ידי כניסת מים קרים, וכן לא נגרם שום פעולה חשמלית], שמותר להשתמש בהם בשבת ואין לחוש בהם משום בורר:

"כד בריטה"

(יב) כד "בריטה" שיש בתוכו מסננת מיוחדת לסינון מים, ראוי להחמיר שלא ליתן בו מים בשבת להסתנון. ואף על פי שהמים שנותן בו ראויים לשתייה, מפני שמכל מקום הוא נראה כבורר (וכדלעיל בסעיף ב'):

להשליך פסולת בכיור שבו מסננת

(יג) כיור שיש בו במקום יציאת המים מסננת, וכן כלי מנוקב המונח בכיור, מותר להשליך לתוכו מרק ושירי פסולת של אוכלים ומשקים, אף על פי שהמשקים מסתננים ויורדים שם, שאין ברירה בדבר ההולך לאיבוד:

ליתן מים על שמרים שבמסננת

(יד) אם נתן שמרים על המסננת או על חתיכת בד וכדומה מערב שבת, מותר ליתן עליהם מים בשבת כדי שהמים יזובו עם מקצת

"ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה"

מסביר מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, שנשיא ראובן רצה להקריב ראשון, שהרי הוא הבכור. אמר לו משה 'אם אתה בכור, למה לא קפצת ראשון לים סוף? מי שקפץ ראשון למים יהיה ראשון גם בהקרבת הקרבנות'. ומזה אנו לומדים: אם אתה ראשון בבית הכנסת - תקבל אישור להיות ראשון אצל בורא עולם בשאר דברים שכולם ירצו להיות ראשונים, שעל זה רמזו 'זריזים מקדימים למצוות', שאם אתה זריז ומגיע ראשון לבית הכנסת ולבית המדרש - אתה מקדים לפני כולם בשאר הדברים. ידוע שעד היום כשרוצים לבטא מי הראשון אומרים 'מי הנחשון', ללמדנו כמה פעולה של מסירות נפש שבוצעה לפני כ-3,300 שנה פועלת עד היום הזה. ואחרי נחשון בא נשיא ראובן. אמר לו הקב"ה 'תמתין, עכשיו יקריב נשיא שבט יששכר, כי יששכר לומד תורה כחמור גרם, ותורה היא מעל הכל וגם מעל הבכורה'. ואחרי יששכר אמר הקב"ה לנשיא ראובן 'תמתין, עכשיו יעלה זבולון, שתומך ביששכר שלומד תורה, ובצל החכמה בצל הכסף'. ורק אחרי נשיא זבולון הקריב נשיא ראובן.

מאת הרב נעם כהן שליט"א

טעם שלא נהגו לעמוד בויברך דוד כתב מהרי"ץ "ולא נהגנו לעמוד בויברך דוד, כיון שמנהג העומדים באמירתו הוא מפני שנהגו לתת צדקה בזמן זה, ומה שעמדו זה כדי לתת לגבאי המחזר לגבות את הצדקה" אם כן לדידן שלא נהגו לתת צדקה בויברך דוד אין טעם לעמוד, ונהרא נהרא ופשטיה.

ועוד עניין נוסחת הבלאדי בויברך דוד מסתיימת בפסוק "ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהילה" ולא ממשיכים "אתה הוא ה'" וכו' כיוון שאין להקב"ה סוף לשבח אותו ולכן כשאומרים ומרומם על כל ברכה ותהילה זה מסכם הכל ולכן לא מוסיפים עוד.

הפטרת חג השבועות בהפטרה מסופר: על מעשה המרכבה.

המרכבה שראה יחזקאל היה בעולם היצירה שהיא עולם המלאכים. יחזקאל היה בן "בוזי" ונקרא בפי ה' "בן אדם". אמר הקב"ה ליחזקאל: בן אדם! בן אנשים כשרים, בן צדיקים, בן גומלי חסדים, בן שמבזין את עצמן על כבודו של מקום ועל כבודו של ישראל כל ימיו.

הנביא יחזקאל בן בוזי הכהן אומר: "ואני בתוך הגולה" (א א). בחוץ לארץ על נהר כבר בארץ כשדים. היה בתוך הגולה, בין החרש והמסגר שגלו עם יהויכין לבבל ע"י נבוכדנצר. "נפתחו השמים ואראה מראות אלהים" (א א), באספקלריא שאינה מאירה כעין חלום. ונבואתו נמשכה כ"ב שנה.

יחזקאל היה מצוין ועולה על כל הנביאים בלשונו ובנאומיו בדמיונותיו ובמשליו. העמיק והרחיב אותם כצייר פורט בשרד בצבעים מרהיבי עין, וכל דבריו כפטיש יפוצץ סלע. ביחוד הגדיל ברוח חזיונותיו, ותאר חזיונו בציור אדיר ונורא מרעיד לב עד שנפל על פניו, בראותו רוח סערה ואש מתלקחת כעין החשמל, הוא מראה דמות כבוד ה' יושב הכרובים במעשה מרכבה עם ארבע חיות קדושות רצות ושבות כמראה הבזק על אופני תרשיש אופן בתוך אופן מלאים עינים, ועליהם נטוי רקיע נורא, ועליו יושב ה' צבאות.

"וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון" (א ד). היא מרכבת כסא כבוד השכינה, שמלך הכבוד כביכול רוכב במרכבה. ולפי שבאה בחימה להשחית את ישראל לכך נדמית לרוח סערה. וענן גדול הוא רמז על חשכת הצרות הבאות עליה. הרוח באה מן הצפון מארץ כשדים. ראה סביב המרכבה רוח סערה וענן "ואש מתלקחת" שכולם מורים על חורבן השחתה ושרפה. ולמה הלכה לשם? כדי לכבוש את כל העולים תחת נבוכדנצר. שלא יאמרו הבבלים ביד אומה שפלה מסר את בניו. "ואש מתלקחת" הוא רמז על שריפת בית ה'. "ונגה לו סביב" (א ד), לענן סביבו מבחוץ היה נוגה והארה וזריחה, שמאיר ואינו שורף שהוא מדת החסד. רמז הוא שעתידין ישראל ליגאל משם. שאחר כל הצרות יהיו מסובבים באור ישועה. כעין החשמל, יש מלאך ששמו חשמל.

א"ר יהודה: חשמל נוטריקון חיות אש ממללות. ובמשנה כתוב: חש מל עתים חשות עתים ממללות. בשעה שהדיבור יוצא מפי הקב"ה חשות-שוקות. בשעה שאין הדיבור יוצא מפי הקב"ה ממללות-משבחות ומהללות את ה'.

"ומתוכה דמות ארבע חיות" (א ה). כבר הודיעונו הצופים במראות אלהים כי ארבע מחנות מלאכים סובבים את הכסא, וסימנך: מרכבו ארגמן. ויחזקאל צפה את המרכבה בעולם המלאכים. "וארבע דמויות להנה", אריה מלך שבחיות, שור מלך בבהמות, נשר מלך שבעופות ואדם מתגאה עליהם והקב"ה מתגאה על כולם, שנאמר: "ה' מלך גאות לבש" (תהלים צג א).

"דמות אדם להנה" (א ה), דמות פרצופו של יעקב אבינו. הטעם שמפטירין במעשה מרכבה של יחזקאל, לפי שיש אומרים שביום שבועות ראה יחזקאל את מעשה המרכבה. ועוד: לפי שכתוב בה מראות השכינה, ואותו היום ראו ישראל ג"כ מראות השכינה במעמד הר סיני, לכן זה מעניין היום (כה"ח סי' תצ"ד אות כ"ז).

יום טוב

א. ברירה ביום טוב

ברירת אוכלים ובכלי:

מותר לברור קטניות וכיוצא בזה כמות שצריכים לאותו היום, ולא דוקא כדי לאכלו לאלתר, אלא אפילו בורר לאחר זמן, כל שהוא לצורך אותו היום, מותר. וגם בכלי כגון מסננת או "תיון" [שיש בו מסננת המעכבת את עלי התה מלצאת עם מי התמצית], "מקלף", כף מנוקבת וכל כיוצא בזה, מותר (מקרא קדש שבועות פ"ט סעי' ט' ו"א).

טחינה:

מיני תבלין, שאם יטחן אותם מערב יום טוב יפיגו טעמם, מותר לדוכם ביום טוב בלי שינוי בכל אופן בין במגרדת בין במכתשת בין בסכין ובין ב"סליסר" וכדומה. ולכן מותר לרסק שום, בצל, גזר, צנון, עגבניות, תפוחי-אדמה, בננות, אבוקדו, וכיוצא בהם (שע"ה ח"ג סי' צ"ד סעי' כ"א ומקרא קדש שם סעי' י"ד).

ב. בישול ביום טוב

אפיה ובישול לצורך מחלל שבת:

מותר לבשל או לאפות ביום טוב אך ורק לצורך ישראל, אבל לבשל או לאפות לצורך גוי או שהוא ישראל מומר המחלל שבת בפרהסיא, אסור. ואפילו אם בישל או אפה לצורך עצמו, אסור לו להזמין אליו שיאכלו עמו (שע"ה ח"ג סי' צ"ד סעי' י"א וראה עוד ב' מרחשון הל' א' גבי גדר מחלל שבת בפרהסיא).

המתבייש לחלל שבת:

אם המחלל שבת מתבייש לחלל שבת בפני אדם גדול, דינו כמחלל שבת בצניעה, ומותר לעשות בשבילו (מקרא קדש שבועות פ"ט סעי' כ"ב).

OFFICE OF CHIEF RABBI
PARDESIA, ISRAEL
MENASHE TAYREE

לשכת כבוד הרב
מנשה טיייר שליט"א
רב עיר
מועצה דתית פרדסיה

בס"ד יום רביעי טו סיון תשפ"ב

לכבוד מועצה דתית פרדסיה
הרב מנשה טיייר שליט"א

בשם רצוננו להודיע למועצה דתית פרדסיה
ועל ידיה לציין את יום טוב שבת פרדסיה
לשנת ה'תשפ"ב כ"ב סיון תשפ"ב
בשם רצוננו להודיע למועצה דתית פרדסיה
ועל ידיה לציין את יום טוב שבת פרדסיה
לשנת ה'תשפ"ב כ"ב סיון תשפ"ב

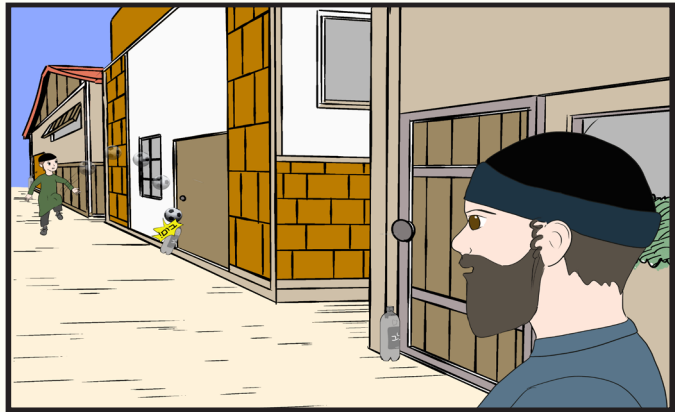
דבר הכולל הוא

- ציטילין יוסף**
קורית נגד
- יוסף מעודה**
פרדס חנה
- יונה קהתי**
נחלת עדה
- יהודית רז**
נחלת עדה
- אלקנה צברי**
ישוב ניצן
- לרפואת אהרון (יוני) בן שמעון קהתי**
נחלת עדה
- נעומי בת שלמה חמד**
הרצליה

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל עמו ישראל, ובפרט כל התורמים והמסייעים להפצת תורה וחיזוק מסורת יהדות תימן המפוארה וגם קוראי העלון שלנו יזכו לכל הברכות האמורות בתורת משה סייעתא דשמיא בבריאות איתנה ונהורא מעליא פרנסה בשפע אושר ועושר אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים
א.כ.י.ר

הלכות שמירת הלשון

ולפעמים שייך איסור לשון הרע אפילו על קטן, כגון לספר גנותו של יתום קטן שמגדלין אותו אחרים בתוך ביתם, דעל ידי זה יוכל להסבב שיגרשו אותו מאתם, וכן כל כהאי גונא היכא שעל ידי סיפורו יסובב להזיק לקטן או להצר לו על ידי זה. ואם מכוון בסיפורו לסלק הכזקין שבאין על ידי זה הקטן ולהדריך אותו בדרך ישרה, מותר, אך צריך שידע מתחילה בברור שהסיפור הוא אמת ולא למהר לסמוך על זה ששמע מפי אחרים... גם צריך לראות את הנוכח על ידי סיפורו, כי פעמים הרבה יוצא משפט מעוקל מעניינים כאלו. (חפץ חיים, ככל ח' סיפ' ג')

מתוך הספר "אור ההלכה"

כיבוי גז ביום טוב באמצעות כפית המונחת

בעניין כיבוי גז ביום טוב באמצעות כפית המונחת [ללא מגע יד] מספר שניות על החיישן הסמוך ללהבות הגז, פסק מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א כדלקמן: הדבר מותר, משום דהוי גרם כיבוי, כיון שהגז מתכבה רק לאחר מספר שניות [על דרך מה שנתבאר כיו"ב בבארות יצחק על פסקי מהרי"ץ הלכות יום טוב ובשלחן ערוך המקוצר סימן צ"ד סוף סעיף כ"ז]. כמו כן, נודע למרן שליט"א כי אין חשש לניתוק מיידי של המעגל החשמלי, אלא גם הוא באותה דרך גרמא, והא בהא תליא. בכדי למנוע חשש סכנה מחמת דליפת הגז, יש לסגור את הכפתור לאחר מכן.

להצלת
איתמר ביטון בן רפאל

לרפואת
שרה (זהרה) מנוצרה
בת נעמי

להצלת
רועי בן חנויה אושרי

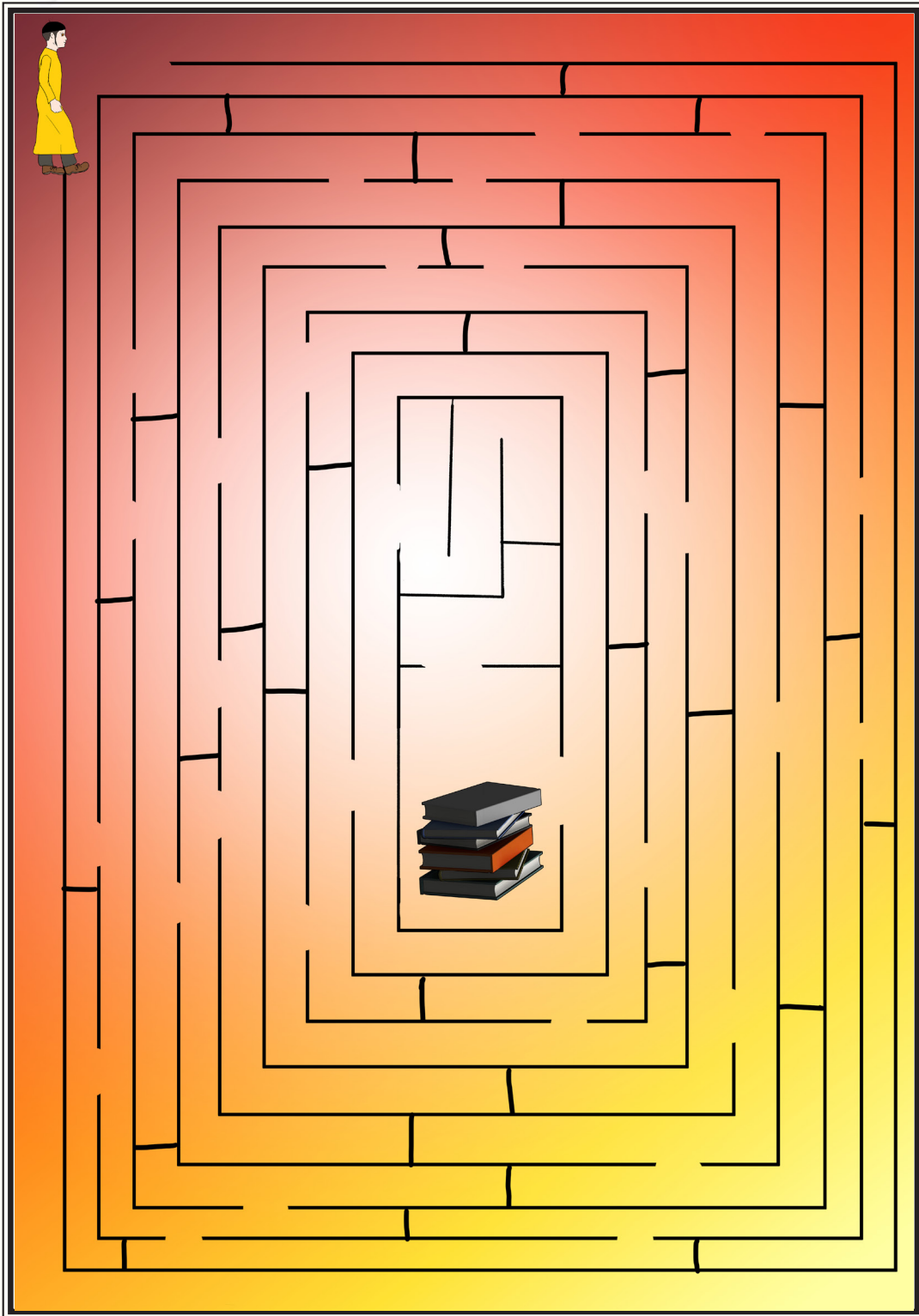
לעילוי נשמת
גיל בן אליעזר

להצלת
יאיר בן רחמים שרפי

לעילוי נשמת
מזל נגר ז"ל
בת רבי שלמה בשארי ז"ל

עזרו לחיים להגיע אל הספרים

זכות הלימוד בכולל "פרי צדיק"
לכל השותפים בתרומות
ובכללם:

לע"נ הצדיק
הרה"צ יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

ולהבדיל
להצלת כל עמ"י
ובפרט
הרה"ג ישראל אברג'ל
הרה"ג חיים יוסף דוד אברג'ל
לע"נ אברהם ראובן בן אברהם

להצלתו בפרנסה
אלידן בן זאב חפץ

להצלת
אברהם בן מיכאל קטיעי

לרפואת
שמואל חלא בן רבי יחיא חלא

להצלת
איתמר בן שלום עובד

למנוח, נשמתו יבא לנחם
לשולמו וז' מלוואו
לואסד קאמטמא א"י: (ג' א"ס נמאס נטל
למנוח) הלואסד ולמנוח לנחם
ללואסד נשומא

ל' א"י
למנוח נשמתו יבא לנחם
(למנוח, מלוואו)
לואסד, מנו' אהמז אונ זכ' מלוואסד נמאסד
למנו' לואסד מנו' מלוואסד מלוואסד נמאסד
למנו' לואסד

לואסד נשמתו יבא לנחם - מלוואסד לואסד אהמז
לואסד נשמתו יבא לנחם לואסד לואסד אהמז
לואסד נשמתו יבא לנחם לואסד לואסד אהמז
לואסד נשמתו יבא לנחם לואסד לואסד אהמז

ל' א"י
למנוח נשמתו יבא לנחם
(למנוח, מלוואו)

לואסד נשמתו יבא לנחם
(למנוח, מלוואו)

מאת הרב לוריא צנחני שליט"א

שאלת השבת:

בתפילת ערבית של-שבת קודש - ממש בסיום 'מזמור שיר ליום השבת', הבחין הבן של משפחת ערוסי שארנקו עדיין בכיס מכנסיו. פנה הוא אל אביו לדעה מה לעשות (בעיר היה עירוב). מה לדעתכם ענה לו אביו?
א. שיטה את כיס מכנסיו במקום בו הוא נמצא, ויצניעו ברגלו.
ב. שילך למקום מסתור בביהכ"ס ושם ינערו ויצניעו.
ג. כשיגיע לבית יחליף מכנסים. וזולת זה אסור כלום.
ד. יכול לילך לבית, ולנערו ולהצניעו היכן שחפץ.

חידודן השבת:

(נלקח מהספר הנפלא 'כתר תורה')
מה פירוש המילה 'מריקה'?

חידת השבת:

מי מתה ולא הסריחה?

הכנסת שלנו זו זכות גדולה ששווה לא פחות מ-1,000 דולר תרומה". צ'קו הרגיש שהדם נופל לו לרגליים. פניו החווירו. מאיפה ימציא 1,000 דולר. לפתע הגיח למטבח בית הכנסת צ'רלי בן לולו, ובלשונו העממית תיאר לפניהם את אומללותו של חתן צעיר שנישא לפני שבוע. "באמת מסכן זה החתן. כואב הלב עליו. סבתא שלו מטילדה טולדנו הכניסה אותו ואת הכלה שלו למחסן קטן בחצר שלה. וגם כן מטילדה שלחה אותי אליך גבינו, שתביא לנו את הספרים "חנוכת בית" שיש היום חנוכת בית אז היא אמרה שנבוא". עיניו של צ'קו אורו. "תגיד לי צ'רלי יש להם מזוזה במחסן הזה?". "איזה מזוזה? זה היה מחסן של הבעל שלה אלברט עליו השלום, שהיה מוכר בגדים ישנים וקרועים". מיד אחרי תפילת ערבית הזדרזו צ'רלי, צ'קו וגבינו לעבר המחסן - ביתם של החתן והכלה החביבים יגאל ורחל טולדנו. עשרה גברים הצטופפו להם שם וקראו את סדר חנוכת הבית, אמרו קדיש "על ישראל" וטעמו בורקס, טונה, חמוצים, ביצים, חומוס וקרקרים. לפני הסעודה הגיש צ'קו את המזוזה לחתן ואמר: "זו מתנה ממני. מזוזה מהודרת. אני כתבתי אותה, עם כל הלב. יהי רצון שתשרה השכינה במעונכם". "תראה צ'קו יקירי, איזה מזל טוב יש לך" חייך גבינו. "המזוזה המהודרת שלך מן השמים כיוונו אותה למחסן הווילה. מי כמוך יודע שבת כנסת פטור ממזוזה, אבל בית מגורים חייב. אז אני שואל אותך צ'קו איזו מצווה גדולה יותר?". אגב, מאז עברה שנה וחצי. צ'קו כבר אינו אותו צ'קו. המזוזה שלו הביאה מהפך לחייו. אחד משועי המדינה ששמע סיפור מרגש זה ביקש ממנו להצטרף למשרדו, כאחד מעוזריו האישיים. ברוך השם, יש לו משכורת בריאה, רכב צמוד, והמון זמן ללמוד תורה בערב. ומעת לעת הוא כותב מזוזה ומחפש זוג צעיר כדי לתרום אותה. ("על פי ה'..." ג', טז')

כשמשה ספר את עם ישראל הוא שאל את הקב"ה איך אפשר לספור את כל הילדים של עם ישראל זה מצריך להיכנס לכל הבתים ולספור? אמר לו הקב"ה "אתה תעשה את שלך ואני אעשה את שלי", וכך היה משה עמד מחוץ לבית, והקב"ה אומר לו כמה יש ילדים בבית. מכאן אנו לומדים שברוחניות צריך לעשות כל מה שאנו יכולים ושהקב"ה רואה את המאמצים שלנו הוא כבר ישלים את החסר. כמו שראינו את צ'קו שרצה בכל מאודו לתרום ולפאר את בית ה', ולא הצליח אבל הקב"ה זיכה אותו במצווה יותר גדולה וחשובה.

משה אבו-קרט, המכונה צ'קו, היה טיפוס חסר מזל. בכל מקום עבודה ש;הוא עבד זה לא היה לא יותר מחודשיים שלושה, עד שהגיע מכתב הפיטורין. ועכשיו נעבור מצ'קו, לגבינו הגבאי של בית הכנסת השכונתי "משכן רחל". לגבינו הגבאי נמאס מהמבנה הישן העונה לתואר "בית כנסת". לפני שנתיים בדיוק, פרשת "ויקרא" החליט הגבאי המסור לעמוד מול הציבור, לתאר את המצב העגום ולבקש תרומות. מינימום 500 דולר למשפחה. האחים גורין יבואני המזון הורידו ראשונים 4,000 דולר, ד"ר פינצי רופא השיניים הקשיש תרם 1,200 דולר, ריקו סולמי השיפוצניק הבטיח 1,000 דולר. תוך 7 דקות הצליח אדון גבינו לעבור בין המתפללים ולגרוף סכום המתקרב ל-80,000 דולר. צ'קו אבו קרט רצה שהאדמה תבלע אותו, כי גם אם תנערו אותו אין לו יותר מ-20 שקל בכיס. מן השמים ריחמו עליו, הגבאי גבינו שהיה בשיא זחיחותו לאור ההתרמה המוצלחת, ריחף במבטו מעל צ'קו השפוף. באותן שניות, נשבע בלבו צ'קו: "ריבונו של עולם, כסף אין לי, אבל אני נשבע שממחר אלמד הלכות סת"ם, ואכתוב מזוזה מהודרת לבית הכנסת המשופץ שלנו". כל שעה פנוייה ניצל צ'קו ללמוד את הלכות סת"ם. לאחר שישה חודשי עבודה מסיביים צ'קו נבחן במשמרת הסת"ם וקיבל את האישור המסמיכו לכתוב כאחד הסופרים המיומנים. בדחילו ורחימו הוא נכנס למקווה, שעה לפני זריחת החמה, כיוון כוונות, התפלל בנץ, ומיד אחר כך התיישב על שולחן הכתיבה. דקה לפני שקיעת החמה הסתיימה כתיבתה, כתיבה שכולה אהבת השם. המגיה המדופלם האברך היקר הרב שמואל בונים שניידר פער פיו בתמהון: "זו יצירת מופת". ערב שבת. צ'קו עם 300 ₪ בכיס, רץ לחפש בית מזוזה. הסכום הזה צריך להספיק לו גם לצרכי שבת. יש בית מזוזה של 70 ₪, יש ב-100 ₪. ויש בית מזוזה מזהב ומרשים 180 ₪ ניצב לו בקצה המדף. צ'קו מהרהר "ישארו בכיסי 120 ₪ לקניות השבת אבל אני חייב לתת מתנה מעולה לבית הכנסת. הוא קונה את בית המזוזה המהודר. היתה זו שבת מאושרת במיוחד. זיו פניו של צ'קו זהרו כמלאך שרת. "ריבונו של עולם" הרהר "נתת לי שבת נפלאה ב-120 ₪ וביום א' אתן לך את מזוזת לביתך". יום ראשון. 20 דקות לפני תפילת מנחה הגיע צ'קו עם המזוזה בכיסו לבית הכנסת. "אדון גבינו, באתי להתקין בבית הכנסת, מזוזה מהודרת שכתבת". "צדיק שלי" השיב גבינו "המזוזה באמת יפהפיה, אבל אתה יודע שלהתקין מזוזה בבית

אדם הולך לחתונה חרדית, איך יודעים מי זאת הכלה? ידוע הכלה לובשת בגד מפואר לבן והינומה, קל לזהות אותה. אבל השאלה איך מזהים את החתן, הרי כולם לבושים אותו הדבר שחור לבן?! הלא הכלל הוא כזה, מיהו החתן- מי שבסוף החתונה לוקח את הכלה הביתה. וזה אנחנו עם ישראל שנמצאים עכשיו במתן תורה ואנחנו החתנים ומיהו החתן האמיתי- זה שלוקח את התורה איתו גם אחרי קבלתה. וידוע השאלה איזה חג הכי חשוב? יש אומרים פסח, ויש אומרים סוכות וכו' ועל שאלה זאת שואלים איזה איבר באדם הכי חשוב? יש אומרים הלב ויש אומרים העיניים וכו' אבל האמת שכל איבר חשוב בפני עצמו לתפקיד שלו. ככה הוא גם חג השבועות, שכל מהותו זה להשפיע עלינו את התורה הקדושה, ולכן כל יהודי צריך להזהר ביותר ולנצל את הזמן כראוי ולא לבזבזו לדברים בטלים. מספרים על זוג שהמלך אהב אותם מאוד, ומחיבתו אליהם נתן להם שלוש משאלות, הבעל ביקש ראשון וכיוון שהבחין שבארמון יש שדה אבטיחים ביקש אבטיח, אשתו הזדעזעה מהבקשה וצעקה עליו: מי מבקש אבטיח?? ולכן הבקשה השנייה שביקשה זה להשיג את האבטיח בראשו של בעלה והבקשה השלישית של הבעל זה להוציא את האבטיח מראשו. האם זה נקרא לנצל? זה נקרא לבזבז! לכן, אסור לנו לבזבז זמן בימים אלו ולא לתת ליצר הרע להסיח לנו את הדעת, ואדרבא לנצל את ההזדמנות להיות חתן אמיתי. לפעמים יהודי רואה אנשים לומדים וגם הוא רוצה, אך לא מסתייע בידו. בספר 'פלא דורש' לרב אילן גוזלן מובא סיפור שימחיש לנו מהו מעלת הרצון ללמוד: בארצות הברית ניגש בן עשיר לקבל ברכה לרגל בר המצווה שלו מהרבי מליובאוויטש, ולפניי שיצא, הרבי קרא לו ואמר לו שהוא רוצה להעניק לו מתנה. שמח הילד וניגש אליו. שאלו הרבי אתה אוהב ספורט? ענה הילד: כן. איזה ספורט? שאלו הרבי. ענה הילד: בייסבול. תמה הילד ממתי הרבי מדבר על ספורט. שאלו הרבי: את מי אתה אוהד? נקב הילד בשם הקבוצה. שאלו: היית פעם במשחק? ענה הילד בחיוב. שאלו הרבי: כאשר לקראת הסוף ראית את קבוצתך מפסידה, מה עשית? ענה הילד: יצאתי החוצה. ומה עשו השחקנים? ענה הילד: הא, השחקנים נשארים תמיד עד הסוף שחקן לא יכול לצאת באמצע. ענה לו הרבי: זה המתנה שרציתי לתת לך! תדע שכל חייך אתה צריך לשאוף להיות שחקן ולא צופה, שחקן תמיד נשאר עם התורה עד הסוף! שבת שלום ומבורך וחג שמח.

חודש אייר ~ חודש הרפואות הקשר בין תשובה לרפואה- חלק ג

זה קשה ולא נוח וגם אם יעשה את השינוי לאט ובהדרגה, או אז איה"ה אחרי הפעולות נמשכים הלבבות ואט אט יתחזק ויתמלא בעוצמה פנימית עצומה, שעל ידה יצליח בע"ה להתבגר ולהתגבר על כל קושי ולקבל החלטות נכונות בחיים.

דוגמא מהחיים
אם אדם בוחר לאכול כעת מאכל 'לא בריא', בלשון המעטה, כמו למשל- בורקס שומני, קבב מעובד, קרואסון בוקה או ממתק גומי זרחני וכן על זו הדרך (היורדת אל הגיהנום ר"ל), הוא למעשה בוחר להכניס לגופו מזיק שעלול לגרום למחלה (אין מה לעשות צריך להודות על האמת). בדיוק כשם שאדם עושה מעשה לא טוב, היינו עבירה, הוא גורם לבריאות מזיק (מלאך רע), שעלול להכשיל את שונאינו וכל מבקשי רעתנו בהמשך דרכם, כמו שמלמדים אותנו חז"ל. למעשה, גם אם נאכל מזון שנחשב לבריא בעינינו ונעמיס ממנו את קיבתנו עד אפס מקום, נגרום חלילה להיזק גדול לבריאותנו ולצבירת מותרות, מלשון 'יתרות' (יתר על המידה), במו ידינו ופינו. בעניין זה כתב החכם באדם "בכל עצב יהיה מותר" ומפרשים בחסידות אם יש עצב (כל מה שגורם לחוסר שמחה) דע כי יש שם מותרות (וכל נותר נחשב לפסולת מפריעה). גופנו אינו 'מחסן עודפים' אלא אם אחד חלילה החליט שהוא עושה לעצמו 'חיסול סוף שנה' חלילה וחס. על כך ועוד יסביר לנו הרמב"ם להלן בהמשך דרכנו הרפואית.

בנימה אישית
כעת אולי תבינו לליבי קצת יותר, עד כמה חורה ומוזר בעיניי המחזה בו יהודי צדיק ומתוק מביא ערימה של בורקסים, קרוסונים, ביסלים, ופלים, בוטנים קלויים ומשקאות צבועים וממותקים, מסדר הכל על השולחן יפה ומניח שם פתק "לרפואת פלוני בן פלוני". אתה רוצה שהוא יהיה בריא ואתה מחלק לאחרים מיני מזיקים גורמי מחלה? עם זאת, נדון את אותו יהודי לכף זכות, הוא ודאי משוכנע שטרחתו ומעשיו צריכים וטובים, משום שהוא פשוט אינו יודע, כי לא למד. אך אם למד ובכל זאת עושה כך, בטענה שברכות יותר גבוה מדקדוק במאכלים, כי העיקר זו המצוה המועילה לנשמה ולא המצב הגופני, הרי זו מצוה הבאה בעבירה. מדוע תברך את העליונים ותמיט קללה על התחתונים?!

חזקים ובריאים תהיו,

יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918

המאמר לעילוי נשמת מורי אבי שלמה בן אסתר ע"ה יחד עם כל בני ישראל השוכבים עימו ולהבדיל בין המתים לחיים לרפואת כל המטופלים הנשלחים אלי בכלל חולי עמו ישראל אכ"ר

בעניין דידן כתב ספר החינוך:
"דע כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם, אם טוב ואם רע. ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, אם יערה רוחו (פירוש יטה רוחו בעוז והכוונה לצד הקדושה- זהו המפתח הראשון זוכרים?!- "גבורה") וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה (שזהו המפתח השני להצלחה) בתורה ובמצוות, ואפילו שלא לשם שמים, מדי יינטה אל הטוב, ומתוך שלא לשמה בא לשמה, ובכוח מעשיו ימית היצר הרע כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות. ואפילו אם יהיה אדם צדיק גמור ולבבו ישר ותמים, חפץ בתורה ובמצוות, אם יעסוק תמיד בדברים של דופי - דרך משל, שהכריחו המלך ומינהו באומנות רעה באמת, אם כל עסקו תמיד כל היום באתה אומנות - ישוב בזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור".
עץ הדעת טוב ורע

דעת נותנת לאדם את האבחנה בין הטוב המועיל לרע המזיק. כמו ברוחני כך בגשמי. כאשר אדם אינו יודע מה מועיל ומה מזיק לו הוא למעשה בחינת "סומא" (עיוור) ועל כן עלול להיזק לעצמו מבלי משים וכמו שאומר העולם "אי ידיעת החוק אינה פוטרת מעונש". לכן לפני הכל- חשוב ללמוד, להשכיל, להבין ולרכוש דעת, הן דעת תורה והן דעת דרך ארץ, שהם כנגד הנפש והגוף (כמו שכתב המהר"ל זצ"ל שהבאתי במאמרים הקודמים), "כי ההולך בעולמו בלי התבוננות אם טובה דרכו או רעה, הנה הוא כסומא ההולך על שפת הנהר, אשר סכנתו וודאי עצומה ורעתו קרובה מהצלתו" (מסילת ישרים להרמח"ל פרק ב).

כתב הרמב"ם זצ"ל בספרו הרפואי "הנהגת הבריאות", שטבע האדם להיות בעל נטייה לפתח חולאים ועל כן כתב (שם בשער ב', פ"ב): "וכבר התבאר, כי האדם צריך אל הנהגת הרופא על כל עניין ובכל עת, ואולם הצורך אל הרופא בעת חולי [הוא] יותר חזק, והיעדר הרופא אז- סכנה... ולזה הייתה עצת העבד [העבד] הוא הרמב"ם בעצמו, שכן כתב הכתבים הללו עבור הסולטאן אל מלך אפאצל, בנו של צלח אל דין, לפי בקשתו, שירמוז על מה שראוי לעשות בזמן ההוא" - ולכן אנו לומדים הנהגות רפואיות אלו הנצרכות אל נפש כל חי!!
הקושי הגדול

לעיתים אדם חושב שהוא יודע מה נכון וטוב עבורו ואפילו הוא התייעץ וקיבל הכוונה רפואית טובה ומדויקת והוא יודע היטב מה עליו לעשות כעת, אך מה לעשות ובגופנו נבראו יצרים ואף קשה מאד לשנות הרגלים. גם כאן חשוב ללמוד ולרכוש דעת אודות טבע מחלתו, הגורם למחלתו והדרך הטיפולית המתאימה בה. ידע הוא כוח וזה מה שנחוץ לו כעת יותר מכל- כוח רצון! ובפרט לאחר שיתברר לו כי מעשיו גורמים לו להיזק זה או אחר ויש דרך אחרת טובה ומיטיבה עבורו. בזכות הדעת שירכוש יטה את רוחו לעשייה הנחוצה לו גם אם

החסול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים מתוך ספרו של הרב אברהם אוחיון שליט"א

הבן יקיר לי

חינוך לתפילה - המשך

הבנת המילים

היסוד השני הוא לפעול כדי שהילד יבין את המילים שהוא אומר ואת הכוונה הפשוטה של התפילה. כדי שהילד יוכל להתחבר לתפילה ולא יאמר אותה כצפצוף הציפור, עליו להבין את אשר הוא אומר. התפילה אינה דקלום אוסף של מילים בלתי מובנות, שיש לשלמן כ"מס" להורים או למלמד ולמלמל אותן שלוש פעמים ביום. אם הילד מרגיש כך ביחס לתפילה, בוודאי תהיה התפילה שנואה עליו והוא יחוש כי היא משא כבד על שכמו. מאחר שהתפילה היא חיוב של הלב, אין היא יכולה להיעשות כמעשה קוף בעלמא.

ילד שאינו מבין את תוכן המעשה שהוא נדרש לעשות, אינו עושה אותו. משום כך, אם הילד אינו מבין את התפילה, הוא אינו מוכן להתפלל.

באחת משיחותיו של הרב פינקוס זצ"ל הוא אמר:
"פעמים שלאב נראה שלהתפלל הכוונה היא לשבת ליד הסיידור ולהתנענע. וכשהוא רואה את בנו מתנענע ליד הסיידור הוא כולו קורן מאושר... מה קרה? האם הילד דיבר עם ה' יתברך? וכי הבין את המילים שאמר? נכון, הוא ילד טוב וממושמע, אך מה זה קשור לתפילה...? דומה הדבר ליהודי שנכנס לבית מדרש, וכשאף אחד לא רואהו, הוא מניח עיתון על הגמרא ומתחיל להתנענע... וכי לזאת יקרא לימוד?" (אהל מרים דף קל)

התניה חיובית
היסוד השלישי הוא ליצור אצל הילד השתוקקות לתפילה והתניה חיובית בהקשר לה. הילד צריך לדעת ולהרגיש בחוש שרצונותיו תלויים בתפילתו, שהוא מתפלל ונענה. יש לכוון אותו להתפלל גם בשעות שאינן שעות תפילה, וללמדו לבקש צרכיו מהקדוש ברוך הוא, שכן תפילה מעומק הלב נענית.

כמו כן חשוב שהילד ידע וירגיש שההליכה לבית הכנסת היא זכות גדולה. זהו פרס ושכר, ולא חיוב וכורח בלתי נעימים. כדי שהילד אכן יחוש כך, חשוב שהאווירה הקשורה בהליכה לבית הכנסת תהיה נינוחה ונעימה, אווירה של התלהבות והתעלות. כמו כן יש להשתדל שהילד יספוג רשימו מרוממים בזמן שהותו בבית הכנסת: נישוק ספר התורה, ברכת כהנים, הוצאת ספר תורה והכנסתו, עניית "אמן יהא שמיה רבה" בכל כוחו ועוד.
כאשר קשה לילד להתפלל, והוא מקצץ בתפילתו או ממנהר מאוד להיפטר ממנה, אין להילחם בו. המלחמה לא תגרום להקלת המעמסה שהילד חש מן התפילה, אלא להפך, היא רק תגרום לו לחוש אותה כמעמסה כבדה עוד יותר.

כתב הרב וולבה זצ"ל: "אם מכריחים את הילד להתפלל ואולי גם מכים לו, הוא אינו מתפלל, ממאיסים עליו את התפילה... אין לו שום קשר נפשי עם התפילה, והאשמה רובצת על ראשם של ההורים שהכריחו אותו להתפלל בגיל מוקדם מדי".

"בית ה' כלך"

התורמים 3 מטר ביסודות המבנה,
 יזנו בהקדשה לנצח נצחים על קיר בית הכנסת!

מטר בניה
 24x325

אמה על אמה
 24x125

בית מקדש מעט רוצה להיבנות!

בעיר חריש תובב"א, קהילת 'אחוות אחים', בונה בניין קודש לה'

2 אולמות תפילה | כולל אברכים | חדרי לימוד

מיומם ביצולם כפך, ופקין קיימת אב אצולם ככא!

לפרטים: איתמר 053-3453020 | לתרומה סרקו את הברקוד

"איש את רעהו יעזור, ולאחיו יאמר חזק"